

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 9Co/114/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2216209135
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Renáta Gavalcová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2018:2216209135.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: Mgr. Renáta Gavalcová a sudcov: JUDr. Martin Holič a JUDr. Bibiána Ťažiarová, v právnej veci žalobcu: OTP Banka Slovensko, a.s., so sídlom Štúrova 5, Bratislava, IČO: 31 318 916, proti žalovanému: A. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom M. M. XXXX/XX, Y. H., o zaplatenie sumy 2.915,85 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda zo dňa 27. januára 2017 č.k. 16C/249/2016-57 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti (výrok II.) a v závislom výroku o náhrade trov konania (výrok III.) r u š í a vec mu v r a c i a v zrušenom rozsahu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie prvým výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 3.329,27 eur s 1% ročným úrokom z omeškania zo sumy 2.863,15 eur od 24.05.2016 a to v splátkach po 130,- eur mesačne, zročných do 25. dňa kalendárneho mesiaca s tým, že omeškanie s jednou splátkou má za následok zročnosť celého plnenia. Výrokom II. rozhodol, že v časti o zaplatenie 889,63 eur, 13,9% ročného úroku zo sumy 2.915,85 eur od 24.05.2016 a 1% ročného úroku z omeškania zo sumy 52,70 eur od 24.05.2016 sa žaloba zamietá a výrokom III. sa žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu 57,8% trov konania.

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ustanovenia § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, § 52 ods. 3 a 4, § 53 ods.1,5 a 9, § 101, § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. a), b) zákona č. 129/2010 Z.z., § 2 písm. d) citovaného zákona, § 1 ods. 2 citovaného zákona, § 5b zák. č. 250/2007 Z.z..

3. Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že časť uhradených súm (7,50 eur) bola započítaná na tzv. poplatok za správu úverového účtu v zmysle čl. V ods. 1 písm. b) zmluvy o spotrebnom úvere vo výške 2,50 eur. Súd s poukazom na rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-143/13, Matei proti SC Volksbank Romania SA, považuje ustanovenie zmluvy o tomto poplatku za neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Ide totiž o podmienku, ktorou sa dlžníkovi ukladá poplatok, za ktorý zo strany veriteľa nedostáva žiadne relevantné protiplnenie.

4. Veriteľ vedie úverový účet pre svoje potreby, nie pre potreby dlžníka. Z ustanovení zmluvy ani všeobecných podmienok pritom nie je ani zrejmé, v čom má takéto „vedenie účtu“ spočívať, teda aké úkony veriteľa majú byť týmto poplatkom odmeňované. Takéto ustanovenie tak celkom jednoznačne zakladá pre veriteľa nárok na ďalšiu peňažnú výhodu voči dlžníkovi, teda spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom. Ide teda o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je podľa § 53 ods. 5 Obč. zák. neplatná. Žalobca preto nemá nárok na tento poplatok. Na základe toho sa potom celá splátka úveru dohodnutá v čl. IV ods. 1 úverovej zmluvy v sume 74,48 eur mala použiť na splácanie úveru. Zo samotného čl. IV ods. 1 úverovej zmluvy, ktorý

upravuje rozvrhnutie anuitnej splátky, ako aj čl. III ods. 2 a 3 všeobecných obchodných podmienok možno (tiež v spojení s princípom vyjadreným v § 502 a § 503 Obchodného zákonníka) vyvodit', že ide o tzv. anuitné splátky. To znamená, že sa nimi spláca tak časť istiny, ako aj úrok z istiny. Pri tomto spôsobe úročenia sa postupuje tak, že sa najskôr vypočíta úrok z istiny za obdobie od dátumu poslednej splátky do splatnosti príslušnej splátky a z tejto splátky sa najskôr uhradí takto vypočítaný úrok. Zvyšok splátky sa použije na zníženie (amortizáciu) istiny a ďalšie úroky sa počítajú rovnakým spôsobom z takto zníženej istiny. Podľa prvej vety § 103 Občianskeho zákonníka, ktorý sa podľa § 52 ods. 2 druhej vety Občianskeho zákonníka od 1. apríla 2015 (v znení zákona č. 106/2014 Z. z.) aplikuje aj na zmluvu z 23. novembra 2011 v prerokúvanej veci však platí, že ak sa dohodlo plnenie v splátkach, začína plynúť trojročná (§ 101 Obč. zák.) premlčacia doba odo dňa ich zročnosti. Aplikáciou ust. § 5b zákona č. 250/2007 Z. z., keďže žaloba v prerokúvanej bola podaná až 9. júna 2016, znamená to, že v danom okamihu boli premlčané všetky splátky splatné 7. júna 2013 alebo skôr. Zároveň je pritom potrebné vyčíslit', aký bol (splátkami neamortizovaný) zostatok istiny ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru 30. júna 2014, ku ktorému došlo v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a čl. VII ods. 1 a 2 úverovej zmluvy. V zmysle cit. ustanovení zmluvy sa pri výpočte úroku začína z poskytnutej istiny 3.100 eur, pričom prvým obdobím, za ktorý sa úrok počíta, je obdobie od 7. decembra 2012 (dátum poskytnutia úveru) do 7. januára 2013, pričom sa vychádza z 360 dňového roku (porov. čl. III ods. 3 všeobecných obchodných podmienok). Nepremlčané nároky žalobcu pozostávajú zo splátok zročných 7. júla 2013 až 7. júna 2014, ktoré v sebe obsahujú celkovo 522,94 eur istiny a 370,82 eur úroku. Pretože už k 30. júnu 2014 (teda pred zročnosťou ďalšej splátky) žalobca úver zosplatnil, stal sa týmto dňom splatný aj zvyšok amortizovanej istiny 2.341,21 eur. Žalovaný však uvedené splátky nesplácal, preto mal žalobca z nezaplatených úverových (istinových) zložiek týchto splátok nárok na ďalší úrok v dohodnutej výške 13,9 %, spolu vo výške 37,47 eur. Celkovo tak mal žalobca ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti opodstatnené nároky na vrátenie úrokových častí splátok zročných do 7. júna 2014 v sume 370,82 eur, istinovej časti týchto splátok v sume 522,94 eur zostávajúcej zosplatennej istiny 2.341,21 eur, ako aj úroku z istiny do zosplatenia v sume 37,47 eur, čo spolu predstavuje na istine sumu $(2.341,21 + 522,94) = 2.863,15$ eur a na úrokoch sumu $(370,82 + 37,47) = 408,29$ eur. Okrem toho mal zo zákona nárok na úroky z omeškania z každej omeškanej splátky (porov. uznesenie NS SR 4 Obo 143/98, Zo súdnej praxe 4/2000), ktoré si uplatňuje len v sadzbe 1 % a len z istiny (t. j. zo súm uvedených v predošlom odseku), takže mu súd nemôže priznať viac (§ 216 ods. 1 C. s. p.). Nárok na úrok z omeškania z už premlčaných splátok nemožno priznať, pretože úrok z omeškania ako príslušenstvo - akcesorický nárok k samotnej istine sa premlčuje rovnako ako istina sama. Do 23. mája 2016, dokedy žalobca v žalobe úrok z omeškania vyčíslil, mu úrok z omeškania patril vo výške 12,76 eur.. Zároveň mu patrí pokračujúci úrok z omeškania zo zvyšku zosplatennej (a nepremlčanej) sumy 2.341,21 eur od 1. júla 2014 do 23. mája 2016, ktorý si uplatňuje tiež len v sadzbe 1 % ročne, čo vo výsledku robí 45,07 eur. Žalobca sa ďalej domáha zaplatenia dohodnutého úroku 13,9 % ročne aj po zosplatení, a to až do úplného splatenia. Podľa názoru súdu mu však takýto úrok nepatrí. Tento záver vyplýva predovšetkým z ustanovenie § 503 ods. 1 Obch. zák., podľa ktorého je záväzok vrátiť úrok splatný „spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky“. Citované ustanovenia podľa názoru súdu vychádzajú zo zásady, že veriteľ má nárok na úroky ako zmluvnú odplatu za užívanie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o úvere. Inak povedané, zmluvná odplata patrí veriteľovi len za čas, počas ktorého dlžník užíva peňažné prostriedky v súlade so zmluvou. V momente, kedy užívanie peňažných prostriedkov zo strany dlžníka je v rozpore so zmluvou (lebo ich nevrátil v lehote splatnosti, či už dohodnutej v zmluve alebo v dôsledku predčasného zosplatenia), ide o omeškanie upravené osobitnými predpismi, na ktoré sa viažu iné (zákonné) nároky, a tieto možno zmluvne upraviť (modifikovať) len v tom rozsahu, v akom to zákon pripúšťa. Žalobcovi tak patrí úrok len za obdobie do konečnej splatnosti, teda do 11. novembra 2013, teda v sume 115,86 eur. Z ustanovenia čl. V ods. 2 úverovej zmluvy vyplýva, že za každú upomienku môže žalobca od žalovaného požadovať 25 eur. Podľa názoru súdu má zvolená výška poplatku za upomienku jednoznačne sankčný charakter, pretože suma 25 eur zrejme presahuje administratívne náklady, ktoré veriteľ s upomienkou má. Takto dohodnutá sankcia v prerokúvanej veci, v ktorej mesačná splátka predstavovala 74,48 eur, je podľa názoru súdu neprimeraná, pretože predstavuje približne 30 % mesačnej splátky. Z týchto dôvodov tak súd dospel k záveru, že zmluvné ustanovenie o poplatku za upomienku je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, v dôsledku čoho je neplatné (§ 53 ods. 5 Obč. zák.). Žalobca tak nemôže z tohto ustanovenia uplatňovať žiadne práva. Na základe uvedeného možno teda uzavrieť, že opodstatnené nároky žalobcu tvorí istina v celkovej výške 2.863,15 eur, riadne úroky do predčasnej splatnosti 408,29 eur a úrok z omeškania vyčíslený do 23. mája 2016 sumou $(11,76 + 45,07) = 57,83$ eur. Okrem toho má žalobca nárok na uplatnený pokračujúci úrok z omeškania 1 % zo sumy 2.863,15 eur od 24. mája 2016. V tomto rozsahu súd žalobe vyhovel (výrok I), v prevyšujúcom

rozsahu ju zamietol (výrok II). Podľa § 232 ods. 4 C. s. p. súd povolil žalovanému splácať dlžnú sumu v splátkach. Príjem žalovaného je spolu približne 400 eur, z ktorého časť (100 eur) pripadá na jeho podiel na spoločnom bývaní. Vzhľadom na to považoval súd sumu 130 eur mesačne za primeranú na splátky záväzku voči žalobcovi. Určená výška splátky by mala zabezpečiť splatenie záväzku približne do dvoch rokov od právoplatnosti rozsudku. Strata výhody splátok by mala pôsobiť ako motivácia pre žalovaného určené splátky dodržiavať. Prevažne úspešnému žalobcovi priznal súd podľa § 255 ods. 2 C. s. p. nárok na náhradu (3.329,27 : 889,63, t. j. 78,9 : 21,1=) 57,8 % jeho trov.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a žiadal, aby súd v zmysle ustanovenia § 388 CSP a v zmysle § 392 zmenil rozsudok súdu prvej inštancie tak, že výrok 2 napadnutého rozsudku zmení tak, že uloží žalovanému, aby v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti výroku II. rozsudku zaplatil mu sumu 52,70 eur, sumu 808,75 eur, sumu 0,68 eur, úroky vo výške 13,9% zo sumy 2.915,85 eur od 24.05.2016 do zaplatenia, úroky z omeškania vo výške 1% ročne z 52,70 eur od 24.05.2016, poplatky vo výške 27,50 eur a výrok III. napadnutého rozsudku zmení tak, že žalovaného zaviazuje zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%. Žalobca považuje záver súdu o tom, že poplatok za vedenie úverového účtu je neprijateľnou zmluvnou podmienkou za nesprávny a to z dôvodu, že v zmysle § 53 ods. 2 OZ platného a účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere medzi žalobcom a žalovaným predstavuje dohoda o poplatkoch súčasť ceny a preto sa nejedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Zákaz účtovania poplatkov za vedenie úverového účtu bol v slovenskej právnej úprave zavedený až od 01.07.2013 prostredníctvom zákona č. 132/2013 Z.z. Žalobca má ďalej za to, že rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-143/13, Matej proti Volksbank Romania, SA, na ktorý súd poukazuje v bode 7. odôvodnenia rozsudku sa netýka poplatku zavedenie úverového účtu. Z uvedených dôvodov žalobca považuje za nesprávne zamietnutie uplatneného nároku na zaplatenie poplatkov spolu vo výške 27,50 eur, pozostávajúcich z poplatku za vedenie úverového účtu vo výške 2,50 eur a z poplatku za upomienku zasielanú 29.05.2013 v zmysle bodu 13 a 14 odôvodnenia rozsudku. Žalobca taktiež považuje za nesprávny a nepreskúmateľný výpočet dlžnej a nepremičanej istiny, úrokov a úrokov z omeškania uplatnenej pohľadávky uvádzaný súdom prvej inštancie v bode 9, v bode 6 a v bode 11 a to z dôvodu, že súdom realizované rozloženie mesačných anuitných splátok na istinu a úroky je nesprávne, keďže z mesačnej zmluvne dohodnutej anuitnej splátky mala byť na uhradenie istiny a úroku použitá suma 74,48 eur suma 71,98 eur ako rozdiel anuitnej splátky 74,48 a poplatku za vedenie úverového účtu vo výške 2,50 eur. Taktiež súdom zrealizované rozloženie mesačných anuitných splátok na istinu a úroky je nesprávny tiež z dôvodu, že nezohľadňuje úhrady zrealizovanej žalovaným, nakoľko tento výpočet namodeloval úročenie od istiny bez odpočítania úhrad žalovaného, v dôsledku čoho súd žalovaného ako spotrebiteľa de facto poškodil. Výpočet rozvrhnutia splátok na istinovú a úrokovú časť zrealizovaných súdom v bode 8 odôvodnenia rozsudku je nepreskúmateľný, nakoľko v bode 8 a 9 odôvodnenia rozsudku absentuje algoritmus, t.j. vzorec, ktorým súd dospel k výpočtu, jeho vyplnenie príslušnými veličinami a tiež to, akou úrokovou sadzbou súd určil ním stanovenú istinu. Žalobca a žalovaný preto nemajú možnosť vykonať overenie správnosti kvantifikácie priznanej a zamietnutej časti pohľadávky zrealizovanej súdom. Žalobca považuje za nesprávny právny názor súdu v bode 12 z odôvodnenia rozsudku a to že žalobcovi nepatrí uplatnený úrok po zosplatnení pohľadávky zo strany žalobcu a to z dôvodu, že z podstaty úveru ako ceny za používanie peňažných prostriedkov možno vyvodíť, že povinnosť dlžníka platiť úrok trvá až do doby vrátenia úveru. V tom zmysle upravuje trvanie povinnosť platiť úrok aj § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka. Nakoľko zmluva o úvere vyhlásením predčasnej splatnosti úveru nezanikla, veriteľov nárok voči dlžníkovi na zaplatenie zmluvného úroku tiež nezaniklo a trvá až do úplného splatenia pohľadávky. V tejto súvislosti žalobca poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4Cob/146/2013 z 24.01.2004, Krajského súdu Nitra sp. zn. 25Co/140/2013 zo 16.10.2013. Na základe vyššie uvedených skutočností má žalobca za to, že právne posúdenie súdu v tom, že žalobca má nárok na zaplatený úrok len do doby splatnosti úverovej pohľadávky predstavuje nesprávne posúdenie veci.

6. Žalovaný odvolací návrh nepodal, k odvolaniu žalobcu písomné vyjadrenie zaslal.

7. Výrok preskúmaného rozsudku prvostupňového súdu, ktorým súd návrhu čiastočne vyhovel, nebol účinne napadnutý odvolaním (nejedná sa ani o výrok závislý), preto v tejto časti je konanie právoplatne skončené a predmetom konania tak zostáva už len zvyšná časť uplatneného nároku, ktorý súd zamietol a závislý výrok o trovách konania.

8. Krajský súd v Trnave, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v neprospech ktorej bolo vydané rozhodnutie (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťal (§ 355 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie obsahuje zákonné náležitosti (§ 127 a § 365 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. h/ CSP, preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), súc viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario CSP), dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie o zamietnutí zvyšku žaloby a výroku o náhrade trov konania je treba podľa § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP zrušiť a podľa § 391 ods.1 CSP vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

9. Vzhľadom na odvolacie dôvody žalobcu, odvolací súd považuje argumentáciu odvolateľa za dôvodnú. Predmetom konania na súde prvej inštancie bola požiadavka žalobcu na zaplatenie istiny úveru vo výške 2.915,85 eur, príslušenstva pohľadávky pozostávajúceho z bežného úroku úveru, ktorý je k 23.05.2016 vo výške 1.264,92 eur, úroku z omeškania k 23.05.2016 vo výške od 58,65 eur, bežného úroku úveru vo výške 13,9% zo sumy 2.915,85 eur od 24.05.2016 do zaplatenia, úroku z omeškania úveru vo výške 1% ročne zo sumy 2.915,85 eur od 24.05.2016 do zaplatenia a poplatku vo výške 27,50 eur.

10. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutom výroku II. a III. rozhodnutia, v ktorých súd návrh žalobcu v časti zaplatenia istiny 889,63 eur s 13,9% úrokom zo sumy 2.915,85 eur od 24.05.2016 a 1% úroku z omeškania zo sumy 52,70 eur od 24.05.2016 zamietol a v závislom výroku o náhrade trov konania.

11. Z obsahu návrhu vyplýva, že dňa 07.12.2012 uzavrel žalobca so žalovaným úverovú zmluvu č. 0374 3018 12 RSU, predmetom ktorej bolo poskytnutie spotrebného úveru žalovanému v celkovej výške 3.100 eur. Úver mal byť úročený pohyblivou úrokovou sadzbou určenou v čase uzavretia zmluvy na 13,9 % (čl. I) a mohol byť čerpaný za dohodnutých podmienok v ten istý deň prevodom na bežný účet (čl. III), pričom bol zabezpečený dohodou o zrážkach zo mzdy (čl. IX). Žalovaný sa zaviazal splácať úver v splátkach (obsahujúcich istinu, úrok a poplatok za vedenie účtu) 74,48 eur zročných do 7. dňa v mesiaci s tým, že prvá splátka je splatná 7. januára 2013 a posledná 7. decembra 2017 (čl. IV). Žalovaný sa ďalej zaviazal platiť aj poplatok za vedenie účtu vo výške 2,50 eur, ako aj ďalšie poplatky (za dodatok, za upomienky a pod., čl. V). Ďalšie splátky žalovaný neuhradil, preto žalobca listom z 24. apríla 2014 (č. I. 19) vyzval žalovaného na zaplatenie omeškaných záväzkov v sume 978,39 eur a upozornil ho na možnosť zosplatnenia. Tento list bol žalovanému doručený 5. mája 2014 (doručenka č. I. 20). Žalovaný však žiadne ďalšie platby nevykonal, preto žalobca listom z 3. júna 2014 (č. I. 2) oznámil žalovanému, že vyhlasuje predčasnú splatnosť úveru a vyzval žalovaného, aby v lehote 10 dní splatil istinu 2.990,53 eur, úroky 515,13 eur, poplatky 37,64 eur a úroky z omeškania 5,41 eur. Tento list bol žalovanému doručený 17. júna 2014 (doručenka č. I. 22).

12. Súd prvej inštancie posúdil nárok žalobcu podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy o úvere (ďalej aj „zákon o spotrebiteľských úveroch“) upravujúceho zmluvu o spotrebiteľskom úvere (§ 1 ods. 2), keď poukázal na to, že v prejednávacom prípade právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným je od svojho vzniku vzťahom zo spotrebiteľskej zmluvy, na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú spotrebiteľské zmluvy (§ 52 a nasl.).

13. Uzavretú zmluvu o úvere odvolací súd považuje taktiež za zmluvu spotrebiteľskú tak, ako to uzavrel správne aj súd prvej inštancie a nespochybnil ani žalobca. Žalobca ako právnická osoba poskytol v rámci svojho podnikania úver žalovanému, ktorý nekonal v rámci predmetu svojho povolania alebo podnikania. Predmetom zmluvného vzťahu bolo poskytnutie spotrebiteľského úveru za podmienok dojednaných v úverovej zmluve. Spotrebiteľská zmluva nesmie obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a pokiaľ zmluva obsahuje takéto neprijateľné podmienky, tak tieto sú neplatné. Okrem toho v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Z uvedeného potom vyplýva, že právny vzťah medzi účastníkmi úverovej zmluvy ňou založený je nevyhnutné posudzovať podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, a to bez ohľadu na to, že zmluva o úvere je tzv. absolútny obchod (§ 261

ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka). S poukazom na vyššie uvedené, vychádzajúc zo zásady *lex specialis derogat lex generalis*, podľa ktorej špeciálna právna úprava, ktorou v danom prípade je zákon o spotrebiteľských úveroch, ako aj ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, má prednosť pred všeobecnou úpravou, ktorou je Obchodný zákonník, je nevyhnutné predmetný právny vzťah posudzovať podľa citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a príslušných ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch.

14. Vychádzajúc z obsahu spisu je zrejmé, že samotná skutočnosť, že medzi účastníkmi bola uzavretá „Zmluva o OTP expres úvere“ č. 0374 3018 12 RSU dňa 07.12.2012, na základe, ktorej si žalovaný nesplnil svoju povinnosť a žalobcovi časť čerpaného úveru nevrátil, rovnako ako ani to, že na predmetný právny vzťah je potrebné aplikovať ustanovenia právneho poriadku na ochranu spotrebiteľa, najmä zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v rozhodnom období, ako i § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nebolo medzi účastníkmi sporné. Sporným, ale zostalo a zároveň to tvorilo predmet prieskumu odvolacieho súdu, či predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere má náležitosti predpísané Zákonom o spotrebiteľských úveroch, či má žalobca nárok na poplatok za vedenie úverového účtu vo výške 2,50 eur/mesiac a z toho dôvodu, či je výpočet dlžnej a nepremičanej istiny, úrokov a úrokov z omeškania správny a či žalobcovi patrí uplatnený úrok po zosplatnení.

15. Po preskúmaní odvolaní napadnutého rozhodnutia, oboznámení sa s obsahom celého spisu dospel odvolací súd k záveru, že odvolacia námietka žalobcu o nepreskúmateľnosti výpočtu dlžnej a nepremičanej istiny, úrokov a úrokov z omeškania uplatnenej pohľadávky, uvádzaný súdom prvej inštancie v bode 9, v bode 6 a v bode 11 je dôvodná. Aj odvolací súd je nútený konštatovať, že z výpočtu dlžnej a nepremičanej istiny a jej príslušenstva uvedeného v týchto bodoch nie je zrejmý spôsob jeho výpočtu, t.j. vzorec, na základe ktorého súd dospel k jednotlivým hodnotám a taktiež z výpočtu nie je zrejmé s akou výškou úrokovej sadzby súd pri výpočte pracoval. Odvolací súd ďalej uvádza, že z výpočtu nie je zrejmé ani to, či a v akom rozsahu sú v predmetnom výpočte zohľadnené aj úhrady realizované žalovaným, nakoľko to z neho nevyplýva.

16. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších ústavných zákonov), čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ústavný zákon č. 23/1991 Zb.), čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ľudských právach (oznámenie FMZV č. 209/1992 Zb.) je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obrany proti takémuto uplatneniu. Požiadavky na právnu argumentáciu vyplývajú aj z ustálenej judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky a smerujú k tomu, aby výsledok rozhodovacej činnosti súdov bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený a aby účastník konania nemusel hľadať odpoveď na nastolenú problematiku v rovine dohadov. Súdy musia pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí potom vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia musí dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, aby jeho zámery boli zrozumiteľné, spravodlivé a presvedčivé. Súdy pritom musia súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 OSP, obdobne napr. IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Za arbitrárny, resp. nedostatočne zdôvodnený treba považovať rozsudok súdu, ktorý svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 154/2005 z 28. februára 2006).

17. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (rozhodnutie Európskeho súdu pre ľudské práva *Georgiadis v. Grécko*, z roku 1997), pričom stačí, aby súd reagoval na argumenty, ktoré sú z hľadiska výsledku súdneho konania považované za rozhodujúce (napr. rozhodnutie *Ruiz Torija v. Španielsko*, rozsudok z roku 1994, *Kraska v. Švajčiarsko* z 29. apríla 1993, seria A č. 254-B, s. 49).

18. Občianskoprávne kolégium Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijalo stanovisko (Zbierka stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov č. 1/2016), podľa ktorého nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania, avšak výnimočne ak písomné vyhotovenie

rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ OSP (odňatie možnosti konať pred súdom).

19. Nedostatky odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, ktorý vo svojom rozhodnutí dostatočne jasne neozrejmil akým spôsobom realizoval výpočet jednotlivých anuitných splátok, s akými hodnotami pracoval pri jeho výpočte a z ktorého nie je zjavné ani to, či a akým spôsobom došlo k započítaniu splátok uhradených zo strany žalovaného, mali za následok, že napadnuté rozhodnutie nespĺňalo požiadavky obsiahnuté v ustanovení § 220 ods. 2 a 3 CSP na riadne odôvodnenie rozsudku, v dôsledku čoho došlo k porušeniu práva žalobcu na spravodlivý proces.

20. Pokiaľ ide o otázku nároku veriteľa na úrok z poskytnutého úveru za čas po jeho zosplatnení, odvolací súd opierajúc sa o už konštantnú judikatúru vyšších súdov, od ktorej nebol dôvod sa odkloniť, sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že úroky z úveru prináležia veriteľovi len za čas do splatnosti dlhu a následne sa dlžník dostáva do omeškania a je povinný platiť úroky z omeškania. Pričom by nemali byť žiadne pochybnosti o tom, že úver je odplátnym právnym úkonom. Odplatu (cenu) predstavujú spravidla úroky. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky (§ 497 Obchodného zákonníka). Kauza úverového právneho vzťahu spočíva v poskytnutých peňažných prostriedkoch a do vrátenia peňažných prostriedkov má dlžník (prijímateľ úveru) platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje (úverové obdobie); v takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov (porov. Štenglová/Plíva/Tomsa a kol., Obchodní zákonník, komentár 8.vydání C.H.BECK str. 1153). Na zdôraznenie správnosti uvedeného záveru v tomto odseku odvolací súd dopĺňa, že závery Najvyššieho súdu SR obsiahnuté v rozhodnutí R 59/1998 (sp. zn. 4Cbo/143/98), na ktoré správne poukázal aj súd prvej inštancie v odseku 29 napadnutého rozsudku, boli prijaté i v potvrdzujúcom rozhodnutí Krajského súdu Prešov č. k. 29C/131/2011-127 z 23.11.2011, ktoré úsudky súdov napokon akceptoval i Ústavný súd SR vo veci sp. zn. IV.ÚS 476/2012 z 18.9.2012. K záveru súdov, že „...pokiaľ veriteľ pristúpi k tomu, že považuje celý dlh za splatný (tzv. zosplatnenie úveru), potom nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie úrokov z úveru“, Ústavný súd SR nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie krajského súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, keď krajský súd sa stotožnil s podrobne odôvodneným právnym názorom okresného súdu, jasne, zrozumiteľne a presvedčivo objasnil rozdiel, resp. vzťah medzi úrokmi z úveru a úrokmi z omeškania ako aj otázku, prečo zmluvný úrok patrí sťažovateľke iba do splatnosti dlhu.

21. K odvolacej argumentácii žalobcu sa žiada dodať i to, že vyššie uvedený záver nie je v rozpore ani so znením ust. § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka, podľa ktorého od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona, keďže právoplatnou časťou preskúmaného rozsudku žalobcovi bol priznaný nárok na vrátenie dlžnej sumy i s úrokmi (avšak za čas do zosplatnenia úveru). Znenie § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka nezakotvuje, že po zosplatnení úveru vzniká nárok na zaplatenie úrokov z úveru i za čas po tomto zosplatnení. Je možné ešte dodať, že pri poskytnutí úveru si zmluvné strany dojednávajú ako úroky, tak i lehotu na vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov. Zákon teda umožňuje veriteľovi na určitú dobu (do splatnosti) podľa jeho predstavy poskytnúť úver a vypýtať si za to dohodnuté úroky. Od začiatku prirodzene sledujú úroky dohodnutú dobu poskytnutia finančných prostriedkov, ktorej koniec završuje tzv. splatnosť úveru. Zo zákonom stanovených dôvodov (napr. nesplácanie úveru) má veriteľ právo splatnosť skrátiť, tu i využitím práva odstúpiť od úverovej zmluvy. Pričom niet zákonného kogentného pravidla, podľa ktorého by dlžník mal povinnosť zo zákona platiť po ukončení zmluvného úverového vzťahu úroky popri úrokoch z omeškania. Ak úver nie je po ukončení zmluvy (po splatnosti) splatený, zákon priznáva veriteľovi za zadržiavanie jeho finančných prostriedkov sankcie či už zákonné (úroky z omeškania s kogentne stanoveným limitom) alebo zmluvné (napr. zmluvná pokuta).

22. Odvolací súd ďalej uvádza, že bolo povinnosťou súdu prvej inštancie pristúpiť k prieskumu, či zmluva o úvere obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch.

23. Medzi stranami nebolo sporné, že dňa 07.12.2012 uzavreli „Zmluvu o OTP expres úvere“ č. 0374 3018 12 RSU, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 3.100,- eur, pričom

žalovaný sa zaviazal tento úver vrátiť formou 60 mesačných splátok po 74,48 eur. Uvedená zmluva má charakter spotrebiteľskej zmluvy, uzavretej v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, ako aj všeobecných ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

24. Ustanovenie § 9 ods. 1 a 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch stanovuje, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu a taxatívne stanovuje, aké náležitosti musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať. Absencia niektorých týchto náležitostí nespôsobuje neplatnosť predmetnej zmluvy, ak už bol poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo ak bol dodaný tovar alebo poskytnutá služba, a to z dôvodu ochrany spotrebiteľa. Sankcia neplatnosti by totiž neprímerane tvrdo dopadala na spotrebiteľa, ktorý by tým stratil výhodu splátok, a mohol by sa tak dostať do ťažko riešiteľnej situácie, pretože spravidla finančné prostriedky z úveru už použil a nemá možnosť ich bezprostredne splatiť v celej výške.

25. Zákon o spotrebiteľských úveroch účinný v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy namiesto sankcie neplatnosti sankcionoval veriteľa tým, že ak zmluva neobsahuje presne vymedzené náležitosti konkretizované v ust. § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y), poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 písm. a) zákona o spotrebiteľských úveroch). V danom prípade je dôvodné dlžníka zaviazat' len na vrátenie istiny úveru. Za týmto účelom je potrebné ustáliť, v akej výške bol dlžníkovi úver poskytnutý a v akej výške ho dlžník splatil.

26. Pokiaľ teda súd prvej inštancie návrh žalobcu zamietol výlučne z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia a nesprávne vyhodnoteného skutkového stavu, neprichádzalo do úvahy, aby odvolací súd v celom rozsahu nahradzoval úlohu súdu prvej inštancie, a preto odvolaciemu súdu nezostala iná možnosť, ako vecne nesprávny rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti, vrátane závislého výroku o náhrade trov konania, podľa § 389 ods. 1 písm. b), c) a § 391 ods. 1 CSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

27. Povinnosťou súdu prvej inštancie tak bude v ďalšom konaní vykonať dokazovanie úverovou zmluvou zo 07.12.2012, vykonať prieskum, či zmluva o úvere obsahuje všetky náležitosti vyžadované zákonom o spotrebiteľských úveroch a to najmä s prihliadnutím na ust. § 9 ods. 2 v spojení s § 11 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný ako spotrebiteľ je slabšia strana v spore, preto súd musí ex officio vykonať všetko potrebné dokazovanie a to i bez návrhu, teda aj nenavrhované dôkazy, pričom by bolo skutočne neúčelné, aby toto dokazovanie vykonával odvolací súd a nahrádzal tak v danom prípade činnosť súdu prvej inštancie.

28. Pri písomnom vyhotovení súdneho rozhodnutia bude súd prvej inštancie, v intenciách vyššie uvedeného právneho názoru odvolacieho súdu, postupovať v súlade s ustanovením § 220 CSP a preskúmateľným spôsobom vyjadriť skutkové zistenia a právne závery, na základe ktorých vec posúdil a rozhodol. Bude dbať tiež na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé s uvedením skutočností, ktoré považoval za preukázané a ktoré nie, z akých dôkazov vychádzal a s akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, príp. prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie je odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktoré sa vysporiada aj so špecifickými námietkami účastníkov. Odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie sa má vzťahovať aj na príslušenstvo uplatňovanej pohľadávky.

29. Svoj právny záver zdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzali do úvahy a stranám konania, vrátane žalobkyne, musí dať odpoveď na podstatné a relevantné argumenty, aby riešenie konkrétneho právneho problému bolo jasné a zreteľne dané (rozhodnutia Ústavného súdu napr. sp. zn. II. ÚS 193/06, III. ÚS 198/07).

30. Podľa § 396 ods. 3 CSP ak odvolací súd zruší rozhodnutie a vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci.

31. Toto rozhodnutie bolo prijaté v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).